

Postat tisdagen 16 januari 2001 - 22:12 Till Rötter

Hej Lennart

Efter mångårig forskning i bl a domböcker, mantalslängder, militära källor och åtskilliga skattelängder vill jag påstå att Solbergs hemman är mycket svårforakat beträffande den äldsta tidens bosättare. Det är lätt hänt att nysta i fel trådar. Det beror på följande omständigheter.

Många personer förekom med samma namn, i flera fall samma förnamn och patronymikon. Med hänvisning till den aktuella frågan kan nämnas att det under den aktuella tiden förekom sex personer med förnamnet Mats, varav fyra olika Mats Larsson, en Mats Eriksson och en Mats Pålsson. Ett annat problem är de många felskrivningarna av präster och andra ämbetsmän. När det gäller modern var ju hon inte med vid dopet utan prästen antecknade ett namn vilket han trodde vara moderns. Just i Solberg vimlar det av felaktiga noteringar. Sammanfattningsvis vill jag mana till stor försiktighet i forskningen om Solbergs åbor.

Åter till frågan. Vem var Mats Matsson? Det föddes tre barn med sådant namn under den aktuella tiden.

- 1) Mats f 15 jan 1690 föräldrar Mats Larsson och Annika Larsdotter
- 2) Mats f 7 juni 1696 föräldrar Mats Larsson och Britta Larsdotter
- 3) Mats f 9 okt 1698 föräldrar Mats Larsson och Malin Larsdotter

Vi har alltså att göra med fyra olika Mats Larsson i eller i närheten av Solberg. De kan identifieras som följande:

- 1) Mats Larsson Kauttoinen, i källorna bl a domböcker benämnd som Mats Katan. Föräldrarna var Lars Simonsson Kauttoinen och hans andra hustru Marit Larsdotter. Mats hustru var sannolikt Britta Larsdotter bl a med stöd av en domboksnotis från 1719.
- 2) Mats Larsson benämnd Laggås Mats. Han kom eventuellt från Laggåsen men hans namn påträffas inte i samband med berört hemman. Någon anknytning till detta hemman har inte i övrigt framkommit. Om det skulle finnas en anknytning till Laggåsen är denne Mats antagligen en son till uppodlaren Lars Larsson. Mats hustru var sannolikt Anna/Annika Larsdotter. Hon ägde jord i Solberg enl domboken.

Laggås Mats avrättades 1699 på Sörmon efter begånget rån.

- 3) Mats Larsson, benämnd Lille Mats. Han dog 1698 enl dödboken. Hans hustru hette Malin Eriksdotter. Hustrun gifte sedermera om sig med Bengt Svensson i Mossberg.
- 4) Mats Larsson. Han upptog Stakberget på Våle ägor enl domböckerna. Han hade bl a en son Erik Matsson som bodde i Solberg och ägde Jöns Pålssons dotter till hustru. En son Mats föddes 1682.

Men det dog även barn med sådant namn:

- 1) Mats död 1690
- 2) Mats d 1718

Mot bakgrund i ovan redovisade underlag kan måhända följande slutsatser dras.

Mats som föddes 1690 av föräldrarna Mats Larsson (Laggås Mats) och Anna Larsdotter dog redan 1690 varför han kan avföras från kandidatlistan.

Mats som föddes 1696 av föräldrarna Mats Larsson och Britta Larsdotter är sannolikt den som överlevde sin ungdom. Han återfinns nämligen som boende hos sin far Mats och mor Britta i husförhörslängden 1720-. Hans födelseår uppges till 1696. Mats Matssons hustru hette Annika enligt samma längd.

Mats som föddes 1698 av föräldrarna Mats Larsson och Malin Eriksdotter (står Larssotter) dog troligen 1718. Jag tror således att det är angivet fel antal levnadsår i dödsnotisen .

Avslutningsvis kan nämnas att av mantalslängder och domböcker framåt 1720-talet finns endast en Mats Matsson i Solberg. Han driver processer om arv efter sina föräldrar Mats Larsson och Britta Larsdotter, bl a 1719

hälsn

Jan-Erik Björk